

ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทยกับทักษะในการใช้ภาษา
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาว สุปราณี แสงจันทร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

007584

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-308-8

i 17996016

THE RELATIONSHIP BETWEEN THAI STRUCTURE UNDERSTANDING AND SKILLS
IN LANGUAGE USAGE OF MATHAYOM SUKSA
THREE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Supranee Sanjit

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทยกับทักษะในการใช้ภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ในเขตกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวสุปราณี แสนจิตร

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทร์ทรัพย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญาหมาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพ็ชรชอบ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทร์ทรัพย์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุวัฒนา สุวรรณเชตนิคม)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทยกับทักษะในการใช้ภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ในเขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต

นางสาว สุปราณี แสนจิตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พรหม

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2524

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทย กับทักษะในการใช้ภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบขึ้น 5 ฉบับ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 3 ฉบับ คือ แบบทดสอบความเข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทย แบบทดสอบการฟัง และแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบการพูด และแบบทดสอบการเขียน ได้ทดลองและปรับปรุงแบบทดสอบปรนัยก่อนนำไปใช้ เป็นเครื่องมือในการวิจัย และสร้าง เกณฑ์เพื่อวัดผลการพูดและการเขียน นำเอาแบบทดสอบทุกฉบับไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม จำนวน 120 คน จากโรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง นำคะแนนที่ได้จากการสอบมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทย กับทักษะในการใช้ภาษา ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ที่ละทักษะ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทยมีความสัมพันธ์โดยตรง
 กับทักษะในการใช้ภาษาไทยด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ที่ระดับนัยสำคัญ
 .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .46 .36 .61 และ .48 ตามลำดับ โดยที่ความ
 เข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทย มีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับทักษะการอ่าน— รองลงไปคือการเขียน
 การฟัง และมีความสัมพันธ์น้อยที่สุดกับการพูด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The Relationship Between Students' Language Usage Skills and Their Understanding of Their Grammatical Structure.

Thesis Title   The Relationship Between Thai Structure
Understanding and Skills in Language Usage of
(Mathayom Suksa Three Students in Bangkok Metropolis)

Name   Miss Supranee Sanjit

Thesis Advisor   Saijai Indrambarya

Department   Secondary Education

Academic Year   1981

ABSTRACT

The research was undertaken in order to find out the relationship between Thai structure understanding and skills in language usage of High School Level Mathayom Suksa Three ~~students~~ in Bangkok, Metropolis.

Testing students from

The researcher constructed five tests: three objective tests for Thai ~~structure~~ ^{grammatical} understanding, listening, and reading comprehension; and two subjective tests for speaking and writing. The objective tests were pre-tested and improved before using as the research instrument. The researcher constructed the criteria for the subjective test to assess speaking and writing skills. The tests were then administered to 120 third year students from 6 public secondary schools in Bangkok, Metropolis. The obtained data were analyzed by means of arithmetic mean, standard deviation and Pearson Product moment ~~Correlation~~ coefficient.

(X) The results of the study indicated that there was a significant relationship between Thai structure understanding ^{ability} and skills in language usage, which were ^{The skills} listening, speaking, reading and writing at the level of .01. Thai ^{grammatical} structure understanding was closely related to reading skill, less related to writing and listening skills, and ~~the~~ least related to speaking skill. (X)

The understanding of Thai grammatical structure was closely related

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
สายใจ อินทร์พรหม อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และอาจารย์ ดร. สุวัฒนา
สุวรรณเขตนิกม อาจารย์ที่ปรึกษาทางสถิติ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ให้กำลังใจ
ตลอดจนแนะแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือจาก ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูและ
นักเรียนโรงเรียนวัดราชบพิศ โรงเรียนปทุมคงคา โรงเรียนสตรีวิทยา โรงเรียน
สายปัญญา โรงเรียนศรีพฤฒา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ โรงเรียนสตรี
เศรษฐบุตร โรงเรียนบางกะปิ โรงเรียนเทพศิลา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา
ที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบคุณไว้ในโอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ
ลงด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณดวงสมร กิตติจารุคุลย์ คุณมลิวัดย์ บุญภักดิ์
คุณเนือทิพย์ พู่เฟื่อง คุณบุญลือ พู่เฟื่อง และคุณจรัส สนนุกิจ

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และคุณเรืองศักดิ์ แสงทอง คุณธีรวัลย์
งามสันติกุล และคุณปาริชาติ พุกนอย ที่เป็นกำลังใจสำคัญยิ่งของผู้วิจัย

สุปราณี แสนจิตร

สารบัญ

๒
หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
รายการตารางประกอบ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
ความจำกัดของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
หลักภาษากับการใช้ภาษา.....	10
งานวิจัยภายในประเทศ.....	13
งานวิจัยของต่างประเทศ.....	21
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	27
การสร้างแบบทดสอบ.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บท

หน้า

	การสร้าง เกณฑ์ประเมินทักษะการพูดและการเขียน.....	29
	การวิเคราะห์และการปรับปรุงข้อสอบ.....	30
	การรวบรวมข้อมูล.....	34
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ.....	41
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	41
	ตัวอย่างประชากร.....	41
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
	สรุปผลการวิจัย.....	43
	อภิปรายผล.....	43
	ขอเสนอแนะ.....	50
	ขอเสนอแนะสำหรับครู อาจารย์ผู้สอนภาษาไทย.....	50
	ขอเสนอแนะสำหรับผู้จัดทำหลักสูตร.....	52
	ขอเสนอแนะผู้จะทำวิจัยต่อ.....	52
	บรรณานุกรม.....	53
	ภาคผนวก.....	61
ก.	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อถือได้ของ แบบทดสอบ ในการทดลองครั้งที่ 3.....	62

สารบัญ, (ต่อ)

	หน้า
คาคความยากง่าย คาค่านาจจำแนก และความเชื่อถือได้ ของแบบทดสอบ ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากร....	72
จำนวนนักเรียนที่เลือกชื่อเรื่อง เรียงความ.....	87
ข. แบบทดสอบ.....	88
แบบประเมินการพูดเล่าเรื่องและการเขียนเรียงความ.....	130
ประวัติผู้เขียน.....	132

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่ ๑

หน้า

1	จำนวนนักเรียนที่เลือกชื่อเรื่องเพื่อใช้เป็นแบบทดสอบการเขียน เรียงความ.....	87
2	ค่าความยากง่ายโดยเฉลี่ย ค่าอำนาจจำแนกโดยเฉลี่ยจำนวน ข้อสอบเดิม และจำนวนข้อสอบคงเหลือ ในการทดลองใช้ครั้งที่ 1.....	62
3	ค่าความยากง่ายโดยเฉลี่ย ค่าอำนาจจำแนกโดยเฉลี่ยจำนวน ข้อสอบเดิมและจำนวนข้อคงเหลือ ในการทดลองใช้ครั้งที่ 2.....	62
4	ค่าความยากง่ายโดยเฉลี่ย ค่าอำนาจจำแนกโดยเฉลี่ย ในการทดลองใช้ครั้งที่ 3.....	63
5	ค่าความยากง่าย (D) ค่าอำนาจจำแนก (V) สัดส่วนของ ผู้ที่ตอบถูก (p) สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) และผลคูณของ ผู้ที่ตอบถูกและผิด (pq) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบความเข้าใจ โครงสร้างหลักภาษาไทย ในการทดลองใช้ครั้งที่ 3.....	64
6	ค่าความยากง่าย(D) ค่าอำนาจจำแนก (V) สัดส่วนของ ตอบถูก (p) สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) และผลคูณของผู้ที่ ตอบถูกและผิด (pq) เป็นรายชื่อ ของแบบทดสอบการฟัง ในการทดลองใช้ครั้งที่ 3.....	68
7	ค่าความยากง่าย (D) ค่าอำนาจจำแนก (V) สัดส่วนของ ที่ตอบถูก (p) สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) และผลคูณของผู้ที่ ตอบถูกและผิด (pq) เป็นรายชื่อ ของแบบทดสอบความเข้าใจ ในการอ่าน ในการทดลองใช้ครั้งที่ 3.....	70
8	ค่าความยากง่ายโดยเฉลี่ย ค่าอำนาจจำแนกโดยเฉลี่ย และค่าความเชื่อถือได้ (KR 20) ที่ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ประชากร.....	72

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

9	ค่าความยากง่าย (D) ค่าอำนาจจำแนก (V) สัดส่วนของผู้ ที่ตอบถูก (p) สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) และผลคูณของผู้ ตอบถูกและผิด (pq) เป็นรายชื่อ ของแบบทดสอบความเข้าใจ โครงสร้างหลักภาษาไทย ในการใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ประชากร.....	73
10	ค่าความยากง่าย (D) ค่าอำนาจจำแนก (V) สัดส่วนของ ผู้ที่ตอบถูก (p) สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) และผลคูณของผู้ ตอบถูกและผิด (pq) เป็นรายชื่อ ของแบบทดสอบการฟัง ในการใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	77
11	ค่าความยากง่าย (D) ค่าอำนาจจำแนก (V) สัดส่วนของ ผู้ที่ตอบถูก (p) สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) และผลคูณของผู้ ตอบถูกและผิด (pq) เป็นรายชื่อ ของแบบทดสอบความเข้าใจ ในการอ่าน ในการใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	79
12	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)....	38
13	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{XY}).....	39
14	คะแนนของกลุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละคน จำนวน 120 คน ที่ได้จากการทดสอบแบบทดสอบความเข้าใจโครงสร้างหลัก ภาษาไทย (x) แบบทดสอบการฟัง (Y_1) แบบทดสอบการพูด (Y_2) แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน (Y_3) แบบทดสอบการเขียน (Y_4)..	81